

MOBILIZIMI I TË RINJVE PËRMES SENSIBILIZIMIT RRETH NDIKIMIT QË KA INFORMIMI (KEQINFORMIMI)

Implementuar nga:

Mbështetur nga:

MINISTRIA E KULTURËS,
RINISË DHE SPORTIT

**MOBILIZIMI I TË RINJVE PËRMES
SENSIBILIZIMIT RRETH NDIKIMIT QË KA
INFORMIMI (KEQINFORMIMI)**

FACTS

CONSPIRACY, FAKE NEWS, DISINFORMATION, PROPAGANDA, ALTERNATIVE FACTS

ÇKA JANË LAJMET E RREME/DEZINFROMATAT?

- “Lajm i rremë” i referohet një përmbajtje mediale që në fakt nuk është lajm, por dezinformim i publikut. Dezinformatat kanë për qëllim përfitimin ekonomik përmes klikimeve, diskreditimin apo promovimin e personaliteteve publike-politike, lëvizjeve shoqërore, kompanive, nxitjen e mosdurimit ndërmjet grupeve shoqërore përmes gënjeshtreve.

PROTESTAT E DHUNSHME DHE DEZINFORMIMI

Trazirat e fushatës zgjedhore të muajit maj 2019 në Indonezi, njihen si protestat e para të dhunshme dhe masive të shkaktuara nga "lajmet e rreme" apo dezinformatat. Raste më të vogla të trazirave të nxituara nga dezinformimi ka pasur edhe më herët

A KA DEZINFORMATATA NË KOSOVË DHE KUSH I DENONCON?

"Lajmet e rreme" apo dezinformata ka edhe në Kosovë. Ato duhen të denoncohen, në mënyrë që shoqëria të veproj drejtë në situatat të përditshme. Hibrid.info është njëra nga platformat ku denoncohen dezinformatat në Kosovë.

Lajmi i fundit Forcat serbe shtohen rreth kufirit me Kosovën

LLOJET E DEZINFORMATAVE

- Çorientues - lidhja në mes të titullit, fotografisë e paralajmërimeve të tjera me përmbajtjen nuk ekziston
- Kontekst i rremë- rrethanat e ngjarjes ose deklarimit është ndërruar
- Fotografi/video - kur përmbajtja audiovizuale është manipuluar
- Satira/parodia – nuk ka qëllim të gënjejë por mund të mos kuptohet nga publiku
- Kornizmi - Paraqitet vetëm njëra anë e ngjarjes
- Gënjeshtër me burime - burimet e lajmit paraqiten si të vërteta
- Përmbajtja 100% e rreme – ngjarje e imagjinuar që prezentohet si lajm

ÇFARË DUHET TË DI?

- Komunikimi si funksion shoqëror
- Edukimi për media
- Roli i gazetarisë në shoqëri
- Llojet e medias/zhanret
- Rrjetet sociale, (Keq)përdorimi i tyre
- Mediat dhe konstruktimi i realitetit
- Zhvillimi i gjykimit mbi përmbajtjet mediale
- Stereotipat e krijuara nga përmbajtjet mediale

KOMUNIKIMI, FUNKSIONI DHE SHOQËRIA

- Komunikimi është proces i kalimit të informatave nga një subjekt te një subjekt tjetër ose nga një subjekt te shumë subjekte.

Llojet:

- Komunikim intrapersonal
- Komunikim ndërpersonal
- Komunikim grupor
- Komunikim masiv

ÇFARË ËSHTË EDUKIMI PËR MEDIA?

- Shkathtësi e mendimit kritik të individit
- Shkathtësi e të kuptuarit të procesit të komunikimit
- Shkathtësi për ta vërejtur efektin e medias
- Shkathtësi për të analizuar dhe diskutuar mesazhet mediatike
- Shkathtësi për t'u kënaqur dhe për të mësuar nga përmbajtjet mediatike
- Shkathtësi për të dalluar dezinformimin nga informimi, etj

ÇFARË ROLI KA GAZETARIA?

- Informimi
- Artikulimi
- Kritika dhe kontrolli
- Zbavitja
- Arsimimi
- Integrimi

LLOJET E MEDIES

- Media të shkruara: Gazeta ditore, revista javore, periodike
- Mediat audiovizive: Radio, televizioni, kabllorët, IPTV
- Mediat e reja: Portalet, rrjetet sociale

ÇFARË ZHANRI KANË PËRMBAJTJET E MEDIAS?

- Gazetaria informative: Lajmi, raporti, kronika, raporti i veçantë
- Gazetaria analitike: Editoriali, komenti, analiza, kolumna, intervista, anketa
- Gazetaria publicistike: Reportazhi, Udhëpërshkrimi, Polemika, Pamfleti, Kozeria
- Gazetaria argëtuese

RRJETET SOCIALE, (KEQ)PËRDORIMI I TYRE

- Argëtim
- Informim
- Komunikim
- Keqfunksionet: Dezinformimi, varësia, afekti, bullizimi, etj.

MEDIAT DHE KONSTRUKTIMI I REALITETIT

- Konstruktimi i informacionit
- Konstruktimi i argëtimit
- Kohëzgjatja e ngjarjeve dhe e drejta e gazetarëve
për të përjashtuar fakte të parëndësishme
- Vlerat që promovohen nga media/komercializmi

ZHVILLIMI I GJYKIMIT MBI PËRMBAJTJET MEDIALE

- Njohja e problemit (fakti, fiksioni, opinioni, analiza, etj)
- Njohja e rrethanave (koha, rëndësia, afërsia me publikun, etj)
- Gjykimi (A është i dobishëm?, informon apo jep mendim?, kush përfiton?, etj)
- Kritika (p.sh.: (nuk) është i dobishëm, (nuk) më informon, është mendimi i tij/saj, unë (nuk) përfitoj.

STEREOTIPAT E KRIJUARA NGA PËRMBAJTJET MEDIALE

- Cka janë Steriotipet? Steriotipet janë përgjithësime rreth një grupi njerëzish të cilëve ne u atribuojmë disa karakteristika të përbashkëta. Mund të jenë: gjinore, rajonale, racore, etj., janë shumë të ngjashme me paragjykimet
- Si krijohen sterotipet në media? Përmes raportimit të pakujdesshëm, reklamave, filmave, etj.
- Çfarë problemesh krijojnë? Gjykime dhe sjellje të gabuara, diskriminim, konflikte.

